

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Wojewody Lubuskiego

NK-I.4131.13.2021.ASzc

z dnia 2 marca 2021 r.

Rada Miasta Kostrzyn nad Odrą

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i 1378)

stwierdzam nieważność

§ 3 uchwały Nr XXIII/144/21 Rady Miasta Kostrzyn nad Odrą z dnia 28 stycznia 2021 r. w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz miasta Kostrzyn nad Odrą, za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 28 stycznia 2021 r. Rada Miasta Kostrzyn nad Odrą podjęła uchwałę w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz miasta Kostrzyn nad Odrą, za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych (dalej uchwała).

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 3 lutego 2021 r.

W podstawie prawnej uchwały wskazano przepisy art.18 ust. 2 pkt 15, art.40 ust.1 i art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. 2020, poz.713 ze zm.) oraz art. 6 ust. 2 i 4 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2020 r., poz.1439 ze zm.).

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdza, że § 3 uchwały został podjęty z istotnym naruszeniem prawa, tj. art. 6 ust. 2 i ust. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2020 r., poz.1439 ze zm., dalej ustawa) z uwagi na przekroczenie delegacji ustawowej, polegające na uregulowaniu sposobu ustalenia wysokości opłat za usługi, o których mowa w § 1 i § 2 uchwały w oparciu o kryterium pozaustawowe.

Stosownie do przepisu art. 6 ust. 2, ust. 4 i ust. 4a ustawy: Rada gminy określa, w drodze uchwały, górne stawki opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi, o których mowa w ust. 1; Rada gminy określając stawki opłat, o których mowa w ust. 2, stosuje wyższe stawki, jeżeli odpady komunalne nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny; Rada gminy, określając stawki opłat, o których mowa w ust. 2, może stosować zróżnicowane stawki w zależności od gęstości

zaludnienia na danym obszarze gminy oraz odpowiednio odległości od miejsca przetwarzania odpadów komunalnych, stacji zlewnej, a także właściwości nieczystości ciekłych.

Rada Miasta Kostrzyn nad Odrą działając na podstawie art. 6 ust. 2 i ust. 4 ustawy postanowiła w § 1 uchwały, że dla właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz miasta Kostrzyn nad Odrą, ustala się górne stawki opłat ponoszonych za usługi w zakresie odbierania zebranych w sposób selektywny odpadów komunalnych w wysokości 200,00 zł brutto za 1 m³. W § 2 uchwały postanowiła, że w przypadku jeżeli odpady komunalne, o których mowa w §1 nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny, górne stawki opłat ustala się w wysokości 400 zł brutto za 1 m³. Natomiast w spornym § 3 uchwały postanowiła, że opłaty za usługi, o których mowa w §1 i §2 ustala się w wysokości proporcjonalnej do wielkości pojemników lub worków, w których zbierane są odpady komunalne.

Należy podkreślić, że ustawodawca jednoznacznie określił dopuszczalne kryteria różnicowania wysokości górnych stawek opłat w art. 6 ust. 4 i ust. 4a ustawy. Kryterium, jakie rada gminy może zastosować obniżając bądź różnicując górne stawki opłat za odbiór odpadów komunalnych może stanowić jedynie gęstość zaludnienia na danym obszarze gminy oraz odległość od miejsca przetwarzania odpadów komunalnych (uprawnienie do zastosowania zróżnicowanych stawek), a także selektywna zbiórka i odbiór tych odpadów (obowiązek zastosowania niższych stawek opłat). Ustawodawca nie przewidział w tym zakresie szerszej delegacji dla rady gminy.

Rada Miasta Kostrzyn nad Odrą nie zdecydowała się na zróżnicowanie stawek opłat w oparciu o kryteria, o których mowa w art. 6 ust. 4a ustawy. Jednocześnie w § 3 uchwały przesądziła, że opłaty za usługi, o których mowa w §1 i §2 ustala się w wysokości proporcjonalnej do wielkości pojemników lub worków, w których zbierane są odpady komunalne. W ocenie organu nadzoru powyższa regulacja została podjęta z przekroczeniem delegacji ustawowej, albowiem żaden ze wskazanych w podstawie prawnej uchwały przepisów nie upoważnia organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do uregulowania sposobu ustalania wysokości opłat. Ponadto wielkość pojemników lub worków, w których są zbierane odpady komunalne, nie stanowi ustawowego kryterium różnicowania stawek opłat.

Podstawową zasadą działania organów administracji publicznej, w tym również organów jednostek samorządu terytorialnego, jest działanie na podstawie i w granicach prawa. Oznacza to, że rada gminy nie może wyjść poza granice delegacji ustawowej, regulując materię, do której nie została upoważniona. Ponadto rada gminy określając i różnicując stawki opłat za określone usługi, nie może stosować kryteriów innych, niż te wskazane przez ustawodawcę. Różnicowanie stawek opłat z uwagi na wielkość pojemników lub worków jest kwalifikowane przez sądy administracyjne jako istotne naruszenie prawa (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 29 listopada 2018 r., sygn. akt VIII SA/Wa 574/18; wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z 10 maja 2012 r., sygn. akt II SA/Wr 138/12).

Organ nadzoru wskazuje, że uchwała określająca górne stawki opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie odbioru odpadów komunalnych, ze względu na generalny i powszechny charakter jej unormowań oraz z uwagi na istnienie wyraźnego upoważnienia ustawowego do jej podjęcia, stanowi akt prawa miejscowego w rozumieniu art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Rada gminy obowiązana jest ściśle przestrzegać zakresu upoważnienia

udzielonego przez ustawę do podjęcia przedmiotowego aktu. Uchwała rady gminy, będąca aktem prawa miejscowego, jest źródłem powszechnie obowiązującego prawa na obszarze danej gminy, musi zatem respektować zakres delegacji zawartej w aktach prawnych wyższego rzędu.

Mając na względzie powyższe, należało orzec jak na wstępie.

Pouczenie:

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Paweł Witt

Dyrektor

Wydziału Nadzoru i Kontroli